

»Zveza kmečkih fantov in deklet«. Pod zgorajnim zaglavjem smo objavili 14. X. v številu 42 na strani 6 članek, na katerega nam je poslala Zveza kmetijskih fantov in deklet potom sodišča naslednji popravek: »Zveza kmetijskih fantov in deklet je po svojih pravicah in tudi po svojem delovanju nepolitična organizacija in ni njen odbor ali predsednik v izvrševanju te svoje funkcije poslal nikake okrožnice, ki bi bila kakorkoli politične vsebine, ali ki bi zasledovala politične tendence. Zato ni res, da bi se Zveza kmetijskih fantov in deklet pečala s politično agitacijo in da bi bila v Vašem listu objavljena okrožnica tozadeven dokument o eminentno politični agitaciji. Ako pa je Ivan Kronovšek kot privatna oseba in polnopraven državljani in ne kot predsednik organizacije (ne podpredsednik) razposlal v Vašem listu objavljeno okrožnico svojim prijateljem, niso s tem prekršena pravila organizacije, marveč se je Ivan Kronovšek poslužil le pravic, ki mu jih dajeta ustava in zakon.«

Vinska razstava in sejem v Ormožu. Vsem sporočamo, da se bo razstava in sejem vršila samo na dan 15. decembra in to predvsem zato, da bodo razpoložljivi vzorci popolnoma sveži. Rok za prijave razstavljalcev je vključno do 5. decembra t. l.

Gregorčičeva razstava. Študijska knjižnica v Mariboru je v svoji čitalnici priredila razstavo Gregorčičevih del, rokopisov in važnejšega slovstva o njem. Razstava je odprta v običajnih uradnih urah do vključno sobote 5. decembra. Vstopnine ni.

Na praznik Brezmadežnega spočetja, to je v torek 8. decembra, ostanejo trgovine v Mariboru predpoldne odprte, v nedeljo pred Božičem, to je 20. decembra, so pa odprte celi dan. — Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Blasnikova Velika Pratika za leto 1937 je zopet izšla. Ta naš ljudski koledar je med Slovencev najbolj priljubljen in domač. Celo naši izseljenci ga radi naročajo, ker jih spominja na domovino in mlada leta. Cena enemu izvodu je 5 Din. Dobi se v tiskarni J. Blasnika nasled. v Ljubljani, Breg št. 10—12, in v trgovinah. Poleg »Velike Pratique« je izšla tudi »Mala pratika«.

V hiši je bila miza praznično pogrnjena, prav kakor na žegnanje. Ujec Miha je vse pripravil in tudi pijače ni pozabil. Vsega je bilo obilo in vse je bilo židane volje.

Pavla je bila že čisto kakor doma, natakala je gostom, zdaj temu zdaj onemu voščila besedo in skrbela, da so imeli vedno kaj na krožniku. Kar prehvaliti je niso mogli, tako je bila prijazna. Ravnjak jo je ves srečen gledal in Jerca je bila zadovoljna.

Po večerji je naročil Ravnjak nove kozarce in je šel od enega do drugega ter natakal žlahtno kapljico, ki jo je poslala Pristovnica, njegova sestra. Ko ga je mladi pastir debelo pogledal, je dejal:

»Na Ravnah jemo vsi iz ene sklede, gospodar in zadnji pastir — in tako ostane!«

Potem je dvignil kupico:

»Zdaj pa pijmo na zdravje mladi gospodinji, moji ljubi ženki! Bog jo živi!«

Trčil je najprej s Pavlo in se ji zahvalil za vso ljubezen in zvestobo, nato Jerci, Cencu in Urški in vsej družini.

»Bog živi Pavlo!« je zaklical ujec Miha in kozarci so zapeli, Cenc pa je privlekel trobento in zapiskal kratko arijo in zapel:

za l. 1937, ki velja samo Din 2.50. Ta je razširjena zlasti na štajerskem, kjer se je domlej neupravičeno šopiril nemški »Bauernkalender« iz Gradca. 1211

Albumi za razglednice in fotografije so najlepše slikovnice, vezane z vašimi spomini! Ohranite si vse razglednice in fotografije v albumih! Pridite pogledat našo zalogo v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Obžalovanja vredni slučaji.

Žalosten zaključek ljubzenske žaloigre. V zadnji številki smo poročali, da se je vrgel v Studencih pri Mariboru pod koroški vlak 19letni plesarski pomočnik Franc Šumer. Kolesa lokomotive so mu odrezala obe nogi in je izdihnil vsled preobilice izgube krvi v mariborski bolnici. Dne 25. novembra je legla na istem mestu na železniške tračnice 19letna Anica Karnekar, tekstilna delavka, ki je stanovala v Studencih. Koroški vlak ji je odrezal obe nogi. Prepeljali so nesrečno deklino v mariborsko bolnico, kjer je povedala pri polni zavesti, da je obupala radi samomora svojega zgoraj omenjenega izvoljenca. Karnekarjeva je v bolnici podlegla poškodbam.

Skočil je iz okna drugega nadstropja in se ubil. Iz okna drugega nadstropja mariborske bolnice je skočil v duševni zmedenosti in obležal mrtev 67letni bivši voznik Ivan Klinger, rodom iz Brega pri Ptuj in pristojen v Maribor.

Sam je silil v smrt. V neki gostilni v Legnu pri Slovenjgradu je bil med pivci 24letni hlapec Maks Cestnik. V vinjenosti je hotel začeti pretep s 34letnim žagarjem Maksom Potočnikom, ki je pobegnil pred izzivačem iz krčme. Cestnik je ubral za Potočnikom in je vzel v roke planko. Ko ni bilo nobenega izhoda na srečen pobeg, je zagrabil zasledovani cepin in je lopnil z njim preganjalca po glavi. Udarjeni se je takoj zgrudil. Prepeljali so ga v slovenjgraško bolnico, kjer je podlegel poškodbam radi počenja lobanje. Potočnik

je izjavil orožnikom, da je zagrešil uboj v silobranu.

18krat predkaznovan vlomilec prijet v Avstriji. Mariborsko okrožno sodišče je izdalo radi večjega vloma tiralico za Štefanom Godec, ki je star 47 let, po poklicu pekovski pomočnik in je bil že 18krat predkaznovan. Godeca je aretirala oblast v Gratkornu pri Gradcu in bo prepeljan v Maribor. Štefan Godec je skupno s svojim bratom, ki je bil pred nedavnim v Celju radi vloma v blagajno obsojen na štiri leta ječe, organiziral celo vlomilsko bando.

Vlom v blagajno. Pri sv. Lovrencu na Pohorju ima tamošnji gostilničar Filip Meršnik železno blagajno v svoji sobi, v kateri je hranil 31.000 Din. Nekdo, katerega so morali biti hišne razmere dobro znane, je odprl s skritim gospodarjevim ključem blagajno in ukradel omenjeno svoto.

Tatvina koles na debelo. Orožniki so izsledili in predali v zapore celo družbo, ki se je ukvarjala s tatvino in predelavo koles. Kolesnim uzmovičem je načeloval 18letni Ivan Verk iz Draškovega sela pri Šmarju pri Jelšah. Posedal je v Mestinju celo delavnico, kjer je razdiral ukradena kolesa, jih na novo sestavljal in poceni prodajal. V tej razstavljalnici so našli orožniki še šest celih koles in razne dele. Verkova tatinska družba ima okoli Celja in Maribora okrog 50 bicikljev na vesti.

Smrtno nevarna poškodba. V noči od 23. na 24. november je bil na povratu z dela proti domu napaden 28letni dninar Jurij Pernek iz Podlehnik pri Sv. Trojici v Halozah. Neznanec ga je obdelal z nožem, da je obležal nezavesten v mlaki krvi. Mimoidoči so ga našli skoro zmrznjenega ter so poklicali domače, ki so smrtnonevarno zabodenega spravili v ptujsko bolnico.

Pri nočnem napadu obstreljen. Štefan Stepišnik, sin posestnika pri Sv. Marjeti pod Ptujem, se je vračal na noč proti domu. Iz zasede je padlo več strelcev, od katerih ga je eden nevarno ranil v levo

»Bog nam živi gospodarja,
ki nam daje vince brez denarja!
Meni pa vseeno je,
imam dnarcev al pa ne.

Bog nam živi gospodinjo,
ki nam peče tolsto svinjo!
Bog nam živi vse po hiši,
ker njim čast in slava sliši!«

Jerca je bila nocoj tako krotka in dobre volje, da je še nihče ni videl take. Ravnjaku pa jo je le morala dati pod nos:

»Ali še veš? Pred dobrimi petimi leti si se repenčil in jezil, ko sem ti ciganko spravila v hišo. Kako bi pa bilo zdaj na Ravnah, ha, če bi je ne bila? Kar Jerca prinese, je zmeraj dobro. Ali to ti rečem: dekle imam rada in bom pogosto prihajala gledat, kako ji je.«

»Hoho, ne bo treba!« se je poredno zadržal Cenc. »Ženske si že same pomagajo; z vsemi zvonovi ti skup zvonijo, če moški le kak dan ne kleči pred njimi.«

»Ti! — Ti! — Ti!« je zavpila Urška.

»Ali čujete? Vabi zvon že in bo kmalu skup tudi zvonilo.«

poleti normalno vročino 58 stopinj C. Meteorologi, ki so v tem peklu vztrajali leto dni pod vodstvom prof. Stratila, bodo o tem v kratkem izdali veliko poročilo za svetovno javnost.

Nevarna hiša

V indijsko mesto Pešavar je prispel neki trgovec. V hiši starega prijatelja je dobil prenočišče. Sredi noči, ko ni mogel zaspati, je slišal tujec pred oknom svoje spalnice neko šepetanje. Splazil se je k oknu, da bi pogledal, kdo ima v tako pozni uri opravka v vrtu, in je razločil starejša sinova svojega gostitelja, ki sta kopala jamo. Iz njunega razgovora je trgovec v svojo grozo zvedel, da namera-

nadkoleno. Obstreljeni se je zatekel v ptujsko bolnico.

Vlomilci so mu povzročili 5000 Din škoda. Neznanci so vdrli v Korenjaku v Halozah v klet posestnika Franca Mikla. Odnegli so mu sod vina in razne druge predmete. Skupna škoda znaša 5000 Din.

Oropana trgovina. V Velenju tik pošte ima v najemu trgovski lokal Joško Kovačič. Ko je njegov brat Anton 25. nov. zjutraj odprl trgovino, je opazil, da so jo nočni vlomilci izpraznili. Pod stranskim oknom so napravili skozi zid luknjo, skozi katero so zlezli v trgovske prostore in so odnesli raznega blaga za 10.000 Din.

S težkimi poškodbami v bolnico. V celjsko bolnico so spravili 20letnega hlapca Franca Drenika iz Zalca, katerega so pretepači obdelali s koli in hmelovkami ter so mu zdrobili lobanjo.

Aretacija mednarodnega sleparja. V Dubrovniku so zaprli Rudolfa Vodopivca, ki je pred enim letom pobegnil iz ljubljanske jetnišnice. Pretkani slepar se je po pobegu izdal po Dalmaciji za tajnika angleškega admirala. Na Bledu je nastopal v zastopstvu sarajevskega nadškofa dr. Šariča in je goljufal pod to pretezo. Podobne sleparije je uganjal tudi po Avstriji in na Madžarskem. Dolgo zasledovanega bodo prepeljali iz Dubrovnika v Ljubljano.

Vlom v Ljubljani. Nočni vlomilci so odnesli v Ljubljani na Masarykovi cesti 9 iz blagajne prevoznice trdke Rajka Turka 1900 Din, par zlatih verižic in 1 uro. Vlomilsko orodje, takozvano svinjsko nogo, so pustili storilci po opravljenem poslu na mizi.

Denar nosil seboj, a hodil lačen in žejen. V Ljubljani so vtaknili pod ključ klata Žozefa Fajdiga, ki je doma nekje na Krasu. Najrajši se je zadrževal ob naši severni meji, kjer je tihotapil. Pred nedavnim je prenočeval pri nekem posestniku v mariborski okolici, kateremu je sunil obleko in suknjo. Po aretaciji so mu v Ljubljani slekli suknjo in prerezali znotrajno podlago, iz katere sta padla 2

bankovca po 1000 lir. Lastnik je skril denar pod podlogo suknje in je koj prijavil tatvino oblasti. Potepuh Fajdiga je nosil seboj tako lepo svoto, pa se je priklatil lačen in žejen iz Maribora v Ljubljano.

Nasilna cigana. V Medvodah pri Ljubljani je pozval orožnik dva sumljiva cigana, naj mu sledita na žandarsko postajo. Med potjo sta cigana navalila na orožnika, ki je v silobranu streljal in zadel cigana Josu Gomana v nogo, med tem ko je drugi pobegnil. Cigana sta menjavala večji denar in obstoja sum, da sta v zvezi s šentiljskim umorom.

Po stopinjah izsledeni tatovi čebel. Po Domžalah in okolici so bili na delu tatovi čebel, katere so sedaj izsledili po stopinjah in so jih izročili sodišču v Kamniku. Orožniki so prijeli brata Andreja in Viktorija Rihtar, dimnikarska pomočnika, in Feliksa Rihtar, ki je po poklicu sedlarski pomočnik.

Vse vrste štamplik

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike naročate v Cirilovih knjigarnah Maribor in Ptuj.

Izpred sodišča.

Odgovor za zločin požiga pred sodiščem. Mariborsko sodišče je obsodilo na 2 leti in 2 meseca ječe 22letnega viničarskega sina Ivana Fekonjo. Obtoženi je priznal zločin požiga, katerega je zagrešil koncem avgusta.

Radi krvavega dejanja v družinskem prepiru 12 let ječe. Pred sodiščem v Mariboru se je zagovarjal 27. novembra 37letni posestnik Jakob Ferik, ki je letos 5. septembra v Zvenjaku v Slov. gor. v družinskem prepiru ubil 83letnega tasta Janeza Krambergerja, ki je bil prepirljiv starec. Ferik je bil obsojen na 12 let ječe.

Slovenska Krajina.

Sobota. Naša gimnazija se sedaj nima kateheta. Skofijstvo je predlagalo g. Šostareca, a

Oglas je registr. pod S. Br. 6704 od 1. III. 35

uprava trdi, da ni kredita. Ne odobravamo tega. Gimnazija je imela lansko leto kateheta in državni proračun je gotovo imel postavko za celo šolsko leto, ker ni vedel, ako takratni katehet odide. Kredita bi rabili kvečjemu 8000 Din in nikakor ne moremo verjeti, da državni proračun tega ne bo zmogel. Zdaj je prošnja vložena, da bi se smelo verouk brezplačno poučevati, smo res radovedni na njen uspeh.

Sv. Sebeščan. Leta 1926 je država dala tukajšnji šoli 30.000 Din podpore. Za ta denar se je nabavil inventar za novo učilnico in za najemnino. Ostalo je le 7000 Din in to se je vložilo kot »fond šole Pečarjevca«. V to novo učilnico so hodili samo luterani, ker so imeli katoličani svojo versko šolo. Na novi učilnici je bilo napisano »Občinska šola«. Po dveh letih se je ta učilnica ukinila in tudi luterani so začeli hoditi v bivšo versko šolo katoličanov. Ta šola in inventar je še danes last samo katoličanov. Inventar iz ukinjene učilnice so pa luterani odpeljali v Puconce, k tej fari naši luterani tudi pripadajo. Hranilna knjižica od vložnega denarja je pri šolskem nadzorniku. Tukajšnji šolski upravitelj in šolski odbor so že ponovno prosili sreskega načelnika za ta denar, pa načelnik odgovarja, da vse to po predpisih pripada luteranski verski občini v Puconcih. In vendar je dala denar država, šola je bila občinska, otroci

vata oba nepridiprava umoriti baš njega. Mož ni čakal, da bi se to zgodilo, temveč je takoj na skrivaj ostavil nevarno hišo. Tako je ušel sigurni smrti, kajti da sta si nova njegovega starega prijatelja mislila resno, je postalo razvidno tega, da so naslednje jutro našli v njegovi postelji amorjenega gostiteljevega najmlajšega sina. Mladi mož se je bil ponovno vrnil malo okajen dohov in je legel v prvo prosto posteljo, ki jo je našel. Tu sta ga brata umorila, ker sta ga v temi zamenjala za tujca.

Vsi so se smejali. Čez nekaj časa je Ravnjak odšel in se kmalu povrnil z veliko škaflo, ki jo je dal Pavli. Ta je jela deliti, kar je za vsakega pripravila. Jerci je dala veliko pisanje, prav tako Cencu in Urški; ujec Mihi in poslom pa vsakemu zavojček. Potem je prišla moža in ga peljala zgor v sobo, da bi si gostje lahko ogledali, kaj so dobili, in se pomenili o tem.

Zgoraj je rekla možu:

»Franc, zdaj sem vsakemu nekaj dala, le tebi ničesar.«

»Saj mi ničesar več ne moreš dati,« je nežno odvrnil; »saj že imam najboljšo, kar je na svetu: tebe, Pavla.«

Poljubil jo je na čelo, ona njega pa na lice in mu je pošepetala:

»Franc, da bi bil le srečen z menoj!«

Spodaj pa so bili glasni. Ujec Miha je dobil lepo uro z zlato verižico, posli vsak usnjeno denarnico s petdesetkom, Jerca pisanje, v katerem je stalo, da ji Pavla daruje hišico pri št. Ožboltu, Cenc in Urška pa oni njivi, ki sta mejili na Cencovo zemljišče in nista bili z osojskim gruntom sklenjeni.

Cenc, ki ga je že precej imel, je zopet zapel:

»Kak lušno je na svet živeti in eno tako ženo meti, da mož in žena sta oba le enega srca.«

Mrskali so in peli in se menili vse vprek. Eni so hvalili Ravnjaka, drugi Pavlo. Ko sta ta dva spet stopila med nje, sta se Jerca in Miha pravkar dajala, kdo več velja: ali možki ali ženska. Tedaj je rekla Jerca napol za šalo, napol zares, ampak tako, da so jo lahko vsi čuli:

»Moški po svoji naturi nobeden kaj prida ni. Če pa že je kje kateri, tedaj ga je žena tako spreobrnila.«

»Amen!« se je Ravnjak na to zasmejal. »Kar se mene in Pavle tiče, naj bo po Jerčinem.«

KONEC.

Vsak naročnik »Slov. gospodarja«

naj bo tudi naročnik Slomškovskega lista »Kraljestvo božje!« Pišite po eno številko na ogled, ali pa se zgledite v domačem župnem uradu!

OGLASI

v »Slov. gospodarju« imajo najboljši uspehi!